A. D. 1920. Nrus VII.

CURRENDA

Ojciec św. do Biskupów Polski.

Dilectis Filiis Alexandro tit. S. Augustini S. R. E. Presb. Cardinali Kakowski Archiepiscopo Varsaviensi et Edmundo tit. S. Ioannis extra Portam Latinam S. R. E. Presb. Cardinali Dalbor Archiepiscopo Gnesnensi et Posnaniensi ceterisque Episcopis Poloniae

BENEDICTUS P. P. XV.

Dilecti Filii Nostri et Venerabiles Fratres, salutem et apostolicam benedictionem.

Cum de Poloniae rebus anxii dudum fuissemus atque solliciti, libentes sane didicimus ea istic praeclare gesta esse quibus de improviso Patriae vestrae condicio feliciter mutata est: eoque libentius laetamur quod, cum praesentissimam Dei opem in hac re admirati simus, illis quidem precibus id auxilium tribuendum putamus quas fundi per catholicum orbem universum Ipsi pro Polonis iubebamus. Etenim numquam propsus dubitavimus quin Deus benigne afferet nationi vestrae, utpote quae tam egregie de religione saeculorum decursu merita esset: itaque tum publicas Nos indiximus supplicationes cum fere ubique de Poloniae salute desperabatur, atque hostes ipsi, multitudine elati atque victoria, id stulte alii ex aliis quaerere videbantur: „Ubi est Deus eorum?“ At vero aperte demonstratum est eventu rerum *esse Deum in Israël;* ipsius enim nutu, eodem quasi tempore periculum tam

„Drodzy synowie Nasi i czcigodni bracia! Pozdrowienie i Apostolskie błogosławieństwo!

Zawsze Nam na sercu leżały i były przedmiotem żywej troski sprawy Polski; to też chętnie i radośnie przyjęliśmy wiadomość o zaszłych tam wydarzeniach, dzięki którym koleje waszej Ojczyzny odrazu się poprawiły; a tem żywiej cieszymy się, że podziwiając najwidoczniejszą w tem bezpośrednią pomoc Bożą, pomyślny ten obrót przypisujemy zaleconym przez Nas po całym katolickim świecie modłom publicznym za Polskę. Nigdy bowiem nie wątpiliśmy, że Bóg będzie przy waszym narodzie, ile, że ten tak świetnie w ciągu wieków religii się zasługiwał, a zapowiedzieliśmy publiczne obchody błagalne wtenczas, kiedy prawie powszechnie o ocaleniu Polski rozpaczano, a wrogowie też liczbą i powodzeniem odurzeni, to między sobą bluźniercze rzucali pytanie: „Gdzie jest Bóg ich?“ I oto wynik naocznie wykazał: *„że jest Bóg wśród Izraela“*, na Jego to bowiem skinienie w tym samym niejako

minax propulsari coepit dum Nos una cum christifidelibus, strenue quidem Polonia tota pro aris et focis proeliante, supplices ad caelum manus, uti olim Moyses, levaremus. Ex quo evincitur non intempestivum fuisse Nostrum illud ad preces publicas hortamentum.

Huiusmodi autem adiutoris Dei beneficium non solum nationi vestrae, sed etiam ceteris populis mirifice profuit: ecquis enim ignorat eo demum spectavisse tam acrem hostium furorem ut simul cum Polonorum civitate, Europae propugnaculo, ipsum christianum nomen civilemque cultum, insanis admodum propagandis doctrinis, labefactarent?

De re igitur immortales Deo grates persolvens, id maxime polliceatur oportet polonus populus, se in posterum quoque catholicam fidem, Episcoporum quidem ductu, ea summa animorum consociatione defensurum qua patriam nuper in libertatem vindicavit: nec quidquam extimescendum est christiano populo: siquidem „si Deus pro nobis, quis contra Nos?"

Quamobrem praestantissimum erit, dilecti Filii Nostri et Venerabiles Fratres, nationis vestrae munus, contendendi videlicet modis omnibus ut pax vera atque optatissima ubique tandem constabiliatur. In hanc rem nihil certe magis conferet quam si vestrates, sepositis partium studiis aliisque civilibus contentionibus quibusvis, serius quidem componendis, omnes nunc in Fidei ac Patriae bonum voluntates viresque intendent, et ea sequentur caritatis, prudentiae christianaeque moderationis principia, quae Ipsi non semel inculcavimus quibusque tantum populorum odia restingui poterunt.

momencie niebezpieczeństwo tak groźne zaczęto odpierać, kiedyśmy społem z wiernymi, a przy dzielnej za swe ołtarze i ogniska ze strony Polski walce, błagalne dłonie, jak niegdyś Mojżesz ku niebu wznosili. Widać, jak w porę uczyniliśmy ową do modłów powszechnych zachętę.

To zaś dobrodziejstwo Boga Wspomożyciela dziwnie na dobro wyszło nietylko narodowi waszemu, lecz i innym ludom. Komuż bowiem niewiadomo, że szalony napór wroga to miał na celu, aby zniszczyć Polskę, owe przedmurze Europy, a następnie podkopać i zburzyć całe chrześcijaństwo i opartą na niem kulturę, posługując się do tego krzewieniem szalonej i chorobliwej doktryny?

Niech przeto lud polski, nieustające składając Bogu dzięki, to przedewszystkiem ślubuje i przyrzeka, że i nadal też bronić będzie pod kierunkiem swych biskupów wiary katolickiej tak, jak ojczyźnie swej wolność wywalczył; niema obawy dla ludu chrześcijańskiego, gdyż „jeśli Bóg z nami, kto przeciw nam?"

To też najprzedniejszym będzie, drodzy synowie i czcigodni bracia obowiązkiem, aby naród wasz wszelkich dołożył starań ku ustaleniu prawdziwego i pożądanego pokoju, a nic ku temu bardziej nie posłuży, jak jeśli ziomkowie wasi, poniechawszy namiętności partyjnych, wewnętrznych niezgód, odłożywszy ich załatwienie na później, całą wolę i wszystkie usiłowania wytężą, na utrwalenie wiary i ojczyzny i pójdą za zasadami miłości, roztropności i chrześcijańskiego umiarkowania, któreśmy wielokrotnie zalecali, a z pomocą których jedynie nienawiść między ludami ugasić można.

Ac fore confisi ut gens polonorum nobilissima id praebeat magnanimitatis exemplum, in auspicium caelestium donorum itemque ut praecipuae benevolentiae Nostrae pignus, Apostolicam Benedictionem vobis, dilecti Filii Nostri et Venerabiles Fratres, cunctoque gregi unicuique vestrum concredito, peramanter impertimus.

Ufając, że przesławny naród polski da na sobie takiej wielkoduszności przykład, jako niebieskich łask zadatek i życzliwości Naszej rękojmię, udzielamy miłościwie wam, drodzy synowie i czcigodni bracia, oraz ogółowi wiernych, waszej pieczy powierzonych, apostolskiego błogosławieństwa".

Datum Romae apud Sanctum Petrum, die VIII. mensis Septembris, in festo Nativitatis B. M. V. MCMXX, Pontificatus Nostri anno septimo.

Benedictus PP. XV.

Nr 5840.

Nabożeństwo dziękczynne.

Na podziękowanie P. Bogu za ocalenie Ojczyzny naszej przed nawałą bolszewicką, oraz za dojście do skutku rozejmu, zarządzamy niniejszem, aby we wszystkich kościołach odprawiono w jedną z niedziel miesiąca listopada uroczyste nabożeństwo dziękczynne z wystawieniem Najśw. Sakramentu w monstrancyi; na nabożeństwie tem należy odczytać podany wyżej list Ojca św. do Biskupów Polski i wygłosić odpowiednie kazanie, a na zakończenie odśpiewać „Te Deum" z potrójnem „Salvum fac" i odnośną modlitwą.

W poniedziałek po tej niedzieli albo też w inny dzień wolny, polecamy urządzić nabożeństwo żałobne za poległych w obronie Ojczyzny; przed mszą św. należy odśpiewać jeden Nokturn i Laudes, a po mszy św. odprawić kondukt.

Obydwa te nabożeństwa zapowiedzą P. T. Rządcy kościołów z ambony, ewentualnie zaproszą także na nie miejscowe Władze publiczne.

Zamiast dotychczasowej drugiej „oratio imperata pro pace", polecamy odmawiać kolektę „Pro gratiarum actione" do końca b. roku, poczem pozostanie tylko oratio imperata „Pro Papa".

Nr 5555.

W sprawie metryk osób wojskowych.

Ministerstwo spraw wojskowych zamierza zebrać wszystkie metryki śmierci osób wojskowych, jeńców i internowanych, zmarłych podczas wojny na obszarach Rzeczypospolitej Polskiej.

Ze względu na ważność tej sprawy, przypominając nasze rozporządzenie zawarte w Curr. III. z b. r., polecamy ponownie, aby wszyscy P. T. Rządcy parafii przejrzeli dokładnie znajdujące się w ich posiadaniu księgi metrykalne

za czas od sierpnia 1914 i nadesłali wyciągi aktów śmierci żołnierzy, jeńców i internowanych do Kuryi Biskupiej W. P., a na przyszłość nadsyłali w terminach kwartalnych do Kuryi Biskupiej W. P. niezarejestrowane przez kapelanów wojskowych a wpisane w księgach stanu cywilnego akty śmierci osób wojskowych, podając możliwie przyczynę śmierci, nazwę cmentarza i numer grobu.

Sprawozdanie kasowe za rok 1919

fundacyi dyecezalnej im. śp. X. Biskupa Józefa Aloj. Pukalskiego ku wspieraniu ubogich kapłanów dyecezyi tarnowskiej.

a) Dochody:

Procent od obligacyj	1083	Kor.	—	hal.
„ od karty wkł. Tarn. Kasy Oszcz.	124	„	04	„
Zrealizowana kwota wkł. T. K. O. Nr 129945	684	„	89	„
Razem	1891	Kor.	93	hal.

b) Wydatki:

Zapomogi: Do Dekanatu Łąckiego	150	Kor.	—	hal.
„ „ „	600	„	—	„
„ „ Kolbuszowskiego	400	„	—	„
Ekwiwalent	48	„	18	„
Podatek rentowy	6	„	90	„
Administracya	124	„	—	„
Portorya	8	„	15	„
Razem	1337	Kor.	18	hal.

Zestawienie:

Przychód	1891	Kor.	93	hal.
Rozchód	1337	„	18	„
Pozostaje	554	Kor.	75	hal.

Stan majątkowy fundacyi z końcem roku 1919:

a) w obligacyach	45.200	Kor.	—	hal.
b) w Kasie Oszczęd.	3.118	„	59	„
c) gotówka	554	„	75	„
Razem	48.873	Kor.	34	hal.

L. 7470.

Wypłata emerytur w podwójnej wysokości.

Na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Skarbu z dnia 31 sierpnia 1920 L. 58791 wszyscy emerytowani cywilni funkcyonaryusze państwowi, kolejowi,

nauczyciele szkół powszechnych, średnich i wyższych, jak też wdowy i sieroty po nich oraz księża emeryci a również otrzymujący ze Skarbu Państwa Polskiego rentę lub dar z łaski począwszy od 1. czerwca 1920 r. aż do czasu wejścia w życie uchwalić się mającej przez Sejm ustawy emerytalnej, otrzymywać mają co miesiąc dotychczasową emeryturę względnie pensyę wdowią i sierocą, rentę lub dar z łaski wraz ze wszystkimi przypadającymi dodatkami drożyźnianymi — w podwójnej wysokości. Przypadające kwoty tym emerytom, wdowom i sierotom, którzy ich jeszcze nie otrzymali, winny być wypłacone naraz przy pierwszej wypłacie miesięcznej.

Namiestnictwo lwowskie reskryptem z dnia 15. września b. r. L. $\frac{106778}{4854}$/VI. wydało do wszystkich Urzędów podatkowych zarządzenia co do wypłaty tak podwyższonych poborów.

L. 5333.

Oddział Prokuratoryi Generalnej R. P. w Krakowie

objął z dniem 1. października 1920 obowiązek zastępstwa funduszów kościelnych i beneficyalnych w całej dyecezyi Tarnowskiej za wyjątkiem spraw w toku będących, a które Oddział G. P. we Lwowie ma ukończyć.

O czem zawiadamiany P. T. Duchowieństwo w związku z ogłoszeniem w Curr. VI. z r. 1919.

Chcąc jak najwięcej rozszerzyć i udostępnić wiadomości o opiece nad zabytkami, by w chwili obecnej to, co z drogocennych pamiątek naszej sztuki i kultury ocalało z wojennej zawieruchy — było strzeżone troskliwie i umiejętnie — wydało Ministerstwo Sztuki i Kultury książeczkę p. t.

O opiece nad zabytkami i ich konserwacyi. Kraków 1920.

Jest to zwięzły podręcznik, w którym ujęto najważniejsze zasady konserwacyi zabytków, trzydzieści zaś całostronicowych zdjęć ilustruje, do czego dążyć, a czego unikać należy. Książkę tę polecamy usilne P. T. Rządcom kościołów, jako tym, którzy w pierwszym rzędzie są powołani do opieki nad zabytkami. Nabyć ją można w handlu księgarskim za 40 Mp. zaś w Urzędzie Konserwatorskim (Kraków, Łobzowska 4) za 25 Mp. bez przesyłki, albo 28 Mp. z poleconą przesyłką.

Mutationes inter Venerabilem Clerum.

Nominatus: Dr. *Thomas Włoch*, decanus Tarnoviensis extra urbem; *Mastalerz Joseph*, coop. e Tuchów — vicarius subst. in Pleśna, *Drożdż Ioannes*, coop. e Wietrzychowice — administrator v. ben. in Skrzyszów; *Czerw Stephanus*,

coop. Cath. — Director scholae et Cappellanus monasterii B. Cunegundis in St. Sącz.

Translati R. Coop.: *Zachara Joannes* e Jastrząbka stara ad Kamienica; *Białas Adalbertus* e Wierzchosławice ad Zgórsko; *Kozioł Joannes* e Zgórsko ad Łącko; *Orczyk Michaël* e Wojnicz ad Siedliska; *Faron Martinus* e Siedliska ad Wojnicz; *Rapacz Andreas* e Łącko ad Łukowica; *Trojnacki Miecislaus* e Łukowica ad Gawłuszowice; *Sadkiewicz Joannes* e Pleśna ad Paleśnica.

Applicati finito commeatu Coop.: *Matras Michaël* ad Krościenko; *Grecki Joannes* ad Wilczyska; *Smołka Ludovicus* ad Ostrowy tuszowskie.

Commeatum obtinuerunt: *Dr. Czuj Joannes*, Catech. gymn. in Brzesko studiorum gratia; *Konieczny Ignatius*, valet. cur. causa.

Renuntiavit: R. *Pabis Joannes*, beneficio cur. in Skrzyszów — Congreg. Oratorianorum Gostyniensem ingrediendi causa.

Examen concursuale feliciter subierunt: *Rogoż Alexander* et *Orczyk Michaël*.

Piis ad aram precibus commendatur:

anima p. m. *Joannis Markiewicz*, Parochi Kolbuszoviensis qui die 25. martii h. a. pie e vita decessit. Soc. pr. adscriptus.

p. m. *Joannis Stasiowski*, Coop. in Kamienica, qui die 30. augusti h. a. pie in Dno quievit. S. pr. a.

p. p. *Joannis Bernacki*, Decani Inful. Capit. Cath., qui die 14. octobris h. a. pie in Dno obdormivit. S. pr. a.

Z KURYI BISKUPIEJ.

W Tarnowie, dnia 1. listopada 1920.

Ks. Dr. Stanisław Bulanda
kanclerz

† Leon
Biskup

Nakładem Kleru Dyecezalnego. Z Drukarni Zygmunta Jelenia w Tarnowie.